

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานตรวจสอบภายใน องค์การบริหารส่วนตำบลพางัว

ที่ สน ๗๓๕๐๗/๐๑

วันที่ ๒๑ เดือน มีนาคม พ.ศ.๒๕๖๕

เรื่อง รายงานการจัดทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปี ๒๕๖๕

เรียน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลพางัว

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ(สำนักงาน ป.ป.ช.)ได้มีการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ(integrity and transparency Assessment :ITA)ซึ่งเป็นเกณฑ์การประเมินที่ต้องการให้หน่วยงานของรัฐยกระดับการดำเนินงานของหน่วยงานด้านการต่อต้านการทุจริตในองค์กรเกี่ยวกับการดำเนินงาน โดยมีการประเมินหลักฐานเชิงประจักษ์(Evidence Based)ให้มีการดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตรวจสอบได้ การแก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐที่เป็นปัญหาสำคัญและพบบ่อย และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปี ๒๕๖๕ นั้น

องค์การบริหารส่วนตำบลพางัว ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการเป็นหน่วยงานของรัฐที่ร่วมขับเคลื่อนการดำเนินการตามมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพตติมิชอบในหน่วยงานราชการและดำเนินการสร้างจิตสำนึกแก่พนักงานส่วนตำบลและบุคลากรในสังกัดต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบอย่างจริงจังโดยมีกระบวนการดำเนินการได้ดำเนินการที่สำคัญเป็นแนวทางและข้อเสนอแนะที่จะนำไปปรับปรุงแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำปี ๒๕๖๕ องค์การบริหารส่วนตำบลพางัวได้จัดทำทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต และได้วิเคราะห์ความเสี่ยงที่ก่อให้เกิดการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมบันทึกข้อความฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

(ลงชื่อ).....

(นางสาวนฤมล เรืองถาชัย)

นักวิชาการตรวจสอบภายใน ชำนาญการ

(ลงชื่อ).....

(นางเมตตา บุญวัฒน์)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลพางัว

(ลงชื่อ).....

(นายชัยณรงค์ อ่างคำ)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลพางัว

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปี 2565

องค์การบริหารส่วนตำบลพังขว้าง
อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตเกิดความแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหามาจากสาเหตุต่างๆ ที่ค้นหาต้นตอได้ยาก ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอ การป้องกันการทุจริต คือ การแก้ไขปัญหามุขทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ของหัวหน้าส่วนราชการ และเป็นเจตจำนงของทุกองค์กรที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล

การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กร จะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีพบการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายเกิดขึ้น ก็จะเป็นการเกิดความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีให้นำเครื่องมือการประเมินความเสี่ยงทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันการทุจริตล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช้การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

องค์การบริหารส่วนตำบลพังช้าง เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล โดยการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นเครื่องมือหนึ่งในการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลเพื่อลดปัญหาการทุจริตของรัฐ ตามคำสั่งรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 69/2557 ลงวันที่ 18 มิถุนายน 2557 เรื่อง มาตรการป้องกันการทุจริตและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบที่กำหนดให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน ละส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นไม่ให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบได้ ในการนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลพังช้าง จึงจัดทำการประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานประกอบด้วย ผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปี 2565 เหตุการณ์ความเสี่ยงและระดับความเสี่ยง ตลอดจนมาตรการและการดำเนินการในการบริหารจัดการความเสี่ยง

องค์การบริหารส่วนตำบลพังช้าง
กุมภาพันธ์ 2565

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
1. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยง	1
2. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร	1
3. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	1
4. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต	3
5. ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	3
6. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	4
7. วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง	4
7.1 การระบุความเสี่ยง	5
7.2 การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง	6
7.3 เมทริกส์ระดับความเสี่ยง	8
7.4 การประเมินการควบคุมความเสี่ยง	9
7.5 แผนบริหารความเสี่ยง	11

**การประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปี 2565 องค์การบริหารส่วนตำบลพังช้าง
อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร**

1. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยง

มาตรการป้องกันการทุจริตจะสามารถลดความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงการทุจริตให้แก่บุคลากรในองค์กร ถือเป็นการป้องกันการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือกรณีที่เกิดการทุจริตจะช่วยเป็นหลักประกันระดับหนึ่ง ว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่ประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีให้นำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระอีกต่อไป

วัตถุประสงค์ของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรฐานระบบ หรือ แนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

2. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติ ของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงาน) เป็นลักษณะ pre – decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นลักษณะการกำกับติดตามความเสี่ยงเป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ post – decision

3. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบตามหลักของ การควบคุมภายในองค์กร COSO 2013 (Committee of sponsoring Organizations 2013) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออกประกาศใช้เมื่อปี 1991 สำหรับมาตรฐาน COSO 2013 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ 17 หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

หลักการที่ 1 องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม

หลักการที่ 2 คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อองค์กรกำกับ ดูแล

หลักการที่ 3 คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน

หลักการที่ 4 องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน

หลักการที่ 5 องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ 2 การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

หลักการที่ 6 กำหนดเป้าหมายชัดเจน

หลักการที่ 7 ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม

หลักการที่ 8 พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต

หลักการที่ 9 ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ 3 กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

หลักการที่ 10 ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

หลักการที่ 11 พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม

หลักการที่ 12 ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ 4 สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and communication)

หลักการที่ 13 องค์กรข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ

หลักการที่ 14 มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในสามารถดำเนินการต่อไปได้

หลักการที่ 15 มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจจะกระทบต่อการควบคุม

ภายใน

องค์ประกอบที่ 5 กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

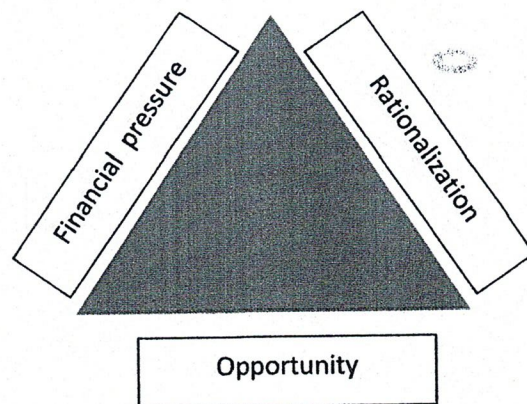
หลักการที่ 16 ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

หลักการที่ 17 ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลา และเหมาะสม

ทั้งนี้ องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบจะต้องสอดคล้องและสัมพันธ์กัน มีอยู่จริงและสามารถนำไปปฏิบัติได้ จึงจะทำให้การคุมภายในมีประสิทธิภาพ

4. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย pressure/Incentive หรือแรงกดดัน หรือแรงจูงใจ Opportunity หรือโอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่างๆ คุณภาพการกำกับควบคุมภายในมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ หาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

5. ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

5.1 ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวข้องกับการอนุมัติพิจารณา อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558)

5.2 ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

5.3 ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากร

ภาครัฐ

6. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี 9 ขั้นตอน ดังนี้

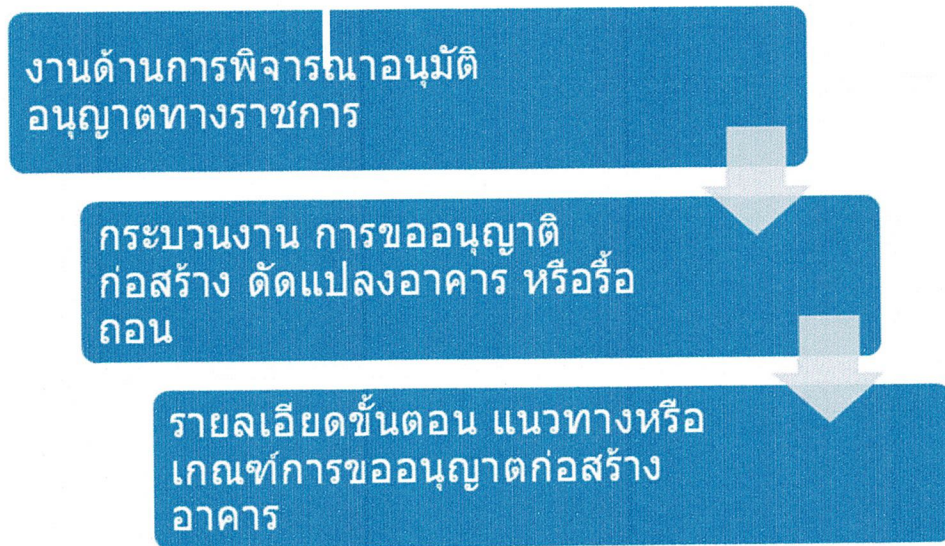
- 1 • ระบุความเสี่ยง
- 2 • การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง
- 3- • เมทริกส์ระดับความเสี่ยง
- 4 • การประเมินการควบคุมความเสี่ยง
- 5 • แผนบริหารความเสี่ยง
- 6 • การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง
- 7 • จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง
- 8 • การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง
- 9 • การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยง

7. วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง

การเตรียมการเพื่อประเมินความเสี่ยง ต้องดำเนินการ ดังนี้

- คัดเลือกกระบวนการงานของประเภทด้านนั้น ๆ โดยเฉพาะการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต (มาจาก 3 ด้าน ได้แก่ ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวข้องกับการอนุมัติพิจารณาอนุญาต ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ และ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ)
- เลือกงานที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
- เลือกกระบวนการงาน จากที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
- เตรียมข้อมูล ขั้นตอน แนวทาง หรือเกณฑ์การปฏิบัติงาน ของกระบวนการงานที่จะทำการ
- ประเมินความเสี่ยงการทุจริต

- ตัวอย่าง -

7.1 การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

การนำข้อมูลที่ได้จากการเตรียมข้อมูล ในส่วนของรายละเอียดและขั้นตอน แนวทางหรือเกณฑ์ การปฏิบัติงานของกระบวนการงานที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งในการปฏิบัติงานนั้น อาจ ประกอบด้วยกระบวนการย่อย จึงให้ระบุความเสี่ยงโดยอธิบายรายละเอียด รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงที่เสี่ยง ต่อการทุจริตเท่านั้น และในการประเมินต้องคำนึงถึงความเสี่ยงในภาพรวมของการดำเนินงานเรื่องที่จะทำการ ประเมิน เนื่องจากในระบบงานการปฏิบัติงานตามขั้นตอนอาจไม่พบความเสี่ยง หรือความเสี่ยงต่ำ แต่อาจพบว่ามี ความเสี่ยงในเรื่องนั้น ๆ ในการดำเนินงานที่ไม่อยู่ในขั้นตอนก็เป็นได้ โดยไม่ต้องคำนึงว่าหน่วยงานจะมีมาตรการ ป้องกันการทุจริต หรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตอยู่แล้ว นำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าวลงในระเภทความเสี่ยง ซึ่ง เป็น Known factor และ Unknown factor

Known factor	ความเสี่ยง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้น เคยรับรู้ที่เคยเกิดมาก่อน คาดหมายว่าจะ มีโอกาสเกิดขึ้นซ้ำ หรือประวัติมีมานานอยู่แล้ว
Unknown factor	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประเมินการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/ พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น

Risk
Identification

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ขององค์การบริหารส่วนต๋บลพังขว้าง
ปี พ.ศ. 2565

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

- ☐ ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวข้องกับการอนุมัติพิจารณา อนุญาต
- ☐ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- ☒ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากร

ภาครัฐ

ชื่อกระบวนการงาน ...การรับเงิน-การเบิกจ่ายเงินขององค์การบริหารส่วนต๋บลพังขว้าง

ชื่อหน่วยงาน...องค์การบริหารส่วนต๋บลพังขว้าง

ผู้รับผิดชอบ...นางสาวนฤมล เรืองฤาชัย...โทรศัพท์.....0624414716.

ตารางที่ 1 ระบุความเสี่ยง(Known factor และ Unknown factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยง	
		Known factor	Unknown factor
1	การรับเงินรายได้เป็นเจ้าหน้าที่คนเดียวกันปฏิบัติหน้าที่ทั้งรับเงินและทำการฝากเงิน	✓	
2.	เจ้าหน้าที่ด้านการเงินและเจ้าหน้าที่ด้านบัญชีเป็นบุคคลเดียวกัน		✓
3	การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ, ผู้พิการ และผู้ป่วยเอดส์	✓	

หมายเหตุ : อธิบายรายละเอียด พฤติการณ์การทุจริตที่มีความเสี่ยงการทุจริต

- คงความเสี่ยง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้น เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายว่าจะมีโอกาสดังเกิดขึ้นซ้ำ หรือประวัติมีดำนานอยู่แล้ว ✓ Known factor
- ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประเมินการล่งหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรมความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น ✓ Unknown factor

7.2 การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

การนำข้อมูลจากตารางที่ 1 มาวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงของการทุจริต ของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต

สถานะสีเขียว คือ ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง คือ ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถใช้เวลารอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้

สถานะสีแดง ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

สถานะสีแดง ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิด หรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ 2 แสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
1.	การรับเงินรายได้เป็นเจ้าหน้าที่คนเดียวกันปฏิบัติหน้าที่ทั้งรับเงินและทำการฝากเงิน		✓		
2.	เจ้าหน้าที่ด้านการเงินและเจ้าหน้าที่ด้านบัญชีเป็นบุคคลเดียวกัน		✓		
3.	การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ, ผู้พิการ และผู้ป่วยเอดส์			✓	

7.3 เมทริกส์ระดับความเสี่ยง

นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตที่มีสถานะความเสี่ยงการทุจริตระดับสูง จนถึงสูงมาก (สีแดง สีส้ม กับ สีแดง) จากตารางที่ 2 มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งได้จากระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีค่า 1 – 3 ระดับความรุนแรงของผลกระทบที่ค่า 1 – 3 โดยมีเกณฑ์ ดังนี้

ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่าขั้นตอนนั้น เป็น must หมายถึงความจำเป็นสูง ของการเฝ้าระวังการทุจริต ค่าของ must คือ อยู่ในระดับ 3 หรือ 2

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนรองของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่าขั้นตอนนั้น เป็น Should หมายถึงจำเป็นต่ำ ในการเฝ้าระวังการทุจริต ค่าของ Should คือ อยู่ในระดับ 1
ระดับของความรุนแรงผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้
- กิจกรรมหรือขั้นตอนงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผู้มีส่วนได้เสีย stakeholder รวมถึงงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาควิชาเครือข่าย ค่าอยู่ที่ 2 หรือ 3
- กิจกรรมหรือขั้นตอนงานนั้นเกี่ยวข้องกับ การเงิน รายได้ลดรายจ่ายเพิ่ม financial ค่าอยู่ที่ 2 หรือ 3
- กิจกรรมหรือขั้นตอนงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผู้ใช้ กลุ่มเป้าหมาย customer/user ค่าอยู่ที่ 2 หรือ 3
- กิจกรรมหรือขั้นตอนงานนั้นเกี่ยวข้องกับกระบวนการภายใน internal process หรือ กระบวนการเรียนรู้ องค์ความรู้ learning & growth ค่าอยู่ที่ 1 หรือ 2

ตารางที่ 3 SCORING ระดับความเสี่ยง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความ จำเป็นของการ ระวัง 3 2 1	ระดับความ รุนแรงของ ผลกระทบ 3 2 1	ค่าความเสี่ยง รวมจำเป็น x รุนแรง
1.	การรับเงินรายได้เป็นเจ้าหน้าที่คนเดียวกันปฏิบัติหน้าที่ทั้งรับเงินและทำการฝากเงิน	2	3	6
2.	เจ้าหน้าที่ด้านการเงินและเจ้าหน้าที่ด้านบัญชีเป็นบุคคลเดียวกัน	2	3	6
3	การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ, ผู้พิการ และผู้ป่วยเอดส์	3	3	9

7.4 การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

การนำค่าความรุนแรงจากตาราง 3 มาทำการประเมินการควบคุมการทุจริต ว่ามีการควบคุมการทุจริตในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มีผลเสียทางการเงิน

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทั่งผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน
องค์กร แต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึง
ผู้ใช้บริการ/ ผู้รับมอบผลงาน และยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ 4 ตารางแสดงการประเมินควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยง การทุจริต	คุณภาพการ จัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
การรับเงินรายได้เป็น เจ้าหน้าที่คนเดียวกัน ปฏิบัติหน้าที่ทั้งรับเงิน และทำการฝากเงิน	พอใช้			✓
เจ้าหน้าที่ด้านการเงิน และเจ้าหน้าที่ด้าน บัญชีเป็นบุคคล เดียวกัน	พอใช้			✓
การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพ ผู้สูงอายุ, ผู้พิการ และผู้ป่วยเอดส์	พอใช้			✓

7.5 แผนบริหารความเสี่ยง

การนำเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูง ค่อนข้างสูง และปานกลางมาทำแผนบริหารความเสี่ยง ตามลำดับความรุนแรง

ตารางที่ 5 ตารางแผนบริหารความเสี่ยง

แผนบริหารความเสี่ยงเรื่อง....การรับเงิน-การเบิกจ่ายเงินขององค์การบริหารส่วนตำบลพังขว้าง

ความเสี่ยง	กระบวนการ	รูปแบบ พฤติกรรม ความเสี่ยง	มาตรการ ดำเนินการ ป้องกันการ ทุจริต	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
การรับเงินรายได้ เป็นเจ้าหน้าที่คน เดียวกัน ปฏิบัติ หน้าที่ทั้งรับเงิน และทำการฝาก เงิน	การรับเงิน-ฝาก เงิน ขาดการ ตรวจสอบจาก บุคคลที่ไม่ใช่ เจ้าหน้าที่รับเงิน รายได้ เกิด ข้อบกพร่อง เช่น ฝากเงินเกิน-ขาด	การปฏิบัติงาน ของเจ้าหน้าที่ที่ มีหน้าที่ในการ รับเงินรายได้มี การรับเงิน-ฝาก เงิน ซึ่งอาจ ก่อให้เกิด ข้อบกพร่องใน การปฏิบัติงาน หรือสามารถ กระทำการ ทุจริตได้	แต่งตั้ง คณะกรรมการ รับเงิน-ส่งเงิน ตรวจสอบเงิน และปฏิบัติหน้าที่ อย่างเคร่งครัด -มีการตรวจสอบ การรับเงินทุกสิ้น วันทำการโดย บุคคลที่ไม่ใช่ เจ้าหน้าที่รับเงิน	ตุลาคม 2564- กันยายน2565	กองคลัง
เจ้าหน้าที่ด้าน การเงินและ เจ้าหน้าที่ด้าน บัญชีเป็นบุคคล เดียวกัน	การเบิกจ่ายเงิน - การจัดทำบัญชี การจัดทำ รายงานเงิน คงเหลือ ประจำวัน งบ กระทียอดเงิน ฝากธนาคาร เป็นบุคคล เดียวกัน	การเบิกจ่ายเงิน การเขียนเช็ค - การจัดทำบัญชี การจัดทำ รายงานเงิน คงเหลือ ประจำวัน งบ กระทียอดเงิน ฝากธนาคาร เป็นบุคคล เดียวกัน อาจ ก่อให้เกิดการ ผิดพลาดในการ ปฏิบัติงานหรือ สามารถกระทำ การทุจริตได้	- มี การ จัด ทำ บัญชี ให้ เป็น ปี จ จ บั น ตรวจสอบได้ -หน่วยงานมีการ ตรวจสอบจาก หน่วยงานภายใน เช่น เจ้าหน้าที่ ตรวจสอบภายใน หน้ ว ย ง า น ภายนอกเช่น งาน ตรวจสอบการเงิน และบัญชีของ สำนักงานท้องถิ่น จังหวัดสกลนคร สำนักงานตรวจ เงินแผ่นดิน จังหวัดสกลนคร	ตุลาคม 2564- กันยายน2565	กองคลัง

ความเสี่ยง	กระบวนการ	รูปแบบ พฤติการณ์ ความเสี่ยง	มาตรการดำเนินการ ป้องกันการทุจริต	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ, ผู้พิการ และผู้ป่วยเอดส์	- ผู้รับเบี้ยยังชีพบางรายย้ายที่อยู่ออกนอกพื้นที่หรือเสียชีวิต เจ้าตัวหรือทายาทไม่รับแจ้งองค์การบริหารส่วนตำบล พังขว้าง อาจทำให้ได้รับเงินเบี้ยยังชีพล่าช้า	- ผู้รับเบี้ยยังชีพบางรายย้ายที่อยู่ออกนอกพื้นที่หรือเสียชีวิต เจ้าตัวหรือทายาทไม่รับแจ้ง องค์การบริหารส่วนตำบล พังขว้าง อาจทำให้ได้รับเงินเบี้ยยังชีพล่าช้า	- ตรวจสอบรายชื่อผู้รับเบี้ยยังชีพที่เสียชีวิตหรือย้ายออกนอกพื้นที่กับสำนักทะเบียนอำเภอ พังโคน ก่อนจ่ายเงินเบี้ยยังชีพ และการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพให้ผู้รับเงินเบี้ยยังชีพ โดยการโอนเข้าบัญชีที่ดำเนินการโดยกรมบัญชีกลาง (e-payment)	ตุลาคม 2564- กันยายน 2565	กองสวัสดิการสังคม

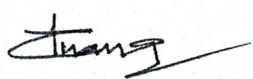
(นางสาวนฤมล เรืองฤทัย)

นักวิชาการตรวจสอบภายใน

(นางเมตตา บุญวัฒน์)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล พังขว้าง

(นายชัยณรงค์ อ่างคำ)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบล พังขว้าง

รายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปี
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕
องค์การบริหารส่วนตำบลพังช้าง อำเภอมือง จังหวัดสกลนคร

ตามที่องค์การบริหารส่วนตำบลพังช้างได้จัดทำรายงานผลการควบคุมภายในประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ประกอบด้วย หนังสือรับรองผลการควบคุมภายใน (แบบ ปค.๑) รายงานผลการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน (แบบ ปค.๔) และรายงานการประเมินผลการควบคุมภายใน (แบบ ปค.๕) จึงได้จัดทำสรุปกระบวนการที่อาจเกิดความเสี่ยงต่อการทุจริตของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงาน

๑. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มีดังนี้

ขั้นที่ ๑ หากิจกรรมที่อาจเกิดความเสี่ยงการทุจริต เป็นการหาเหตุที่อาจจะเกิดการทุจริตจากการตรวจสอบของหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน

ขั้นที่ ๒ การหาเหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต เป็นการหาเหตุการณ์จากกิจกรรมที่อาจเกิดความเสี่ยงต่อการทุจริต ซึ่งอาจมีมากกว่า ๑ เหตุการณ์ใน ๑ กิจกรรม

ขั้นที่ ๓ การวิเคราะห์ระดับความเสี่ยงการทุจริต แยกสถานะออกตามสัญญาณไฟจราจร ดังนี้

- ๑) **สีเขียว** คือ ความเสี่ยงการทุจริตระดับต่ำ
- ๒) **สีเหลือง** คือ ความเสี่ยงการทุจริตระดับปานกลาง และสามารถใช้ความรอบคอบระมัดระวังในการปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้
- ๓) **สีส้ม** คือ ความเสี่ยงการทุจริตระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ
- ๔) **สีแดง** คือ ความเสี่ยงการทุจริตระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ขั้นที่ ๔ การหามาตรการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต หาแนวทาง/กิจกรรมที่สามารถจัดการความเสี่ยงการทุจริตออกไปให้หมด

รูปภาพแผนผังขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๒. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ลำดับที่	กิจกรรมที่อาจเกิดความเสียหายการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดการทุจริต	ระดับความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการจัดการความเสี่ยงการทุจริต	หมายเหตุ
๑	การรับเงินรายได้เป็นเจ้าหน้าที่คนเดียวกัน ปฏิบัติหน้าที่ทั้งรับเงินและทำการฝากเงิน	-การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ในการรับเงินรายได้มีการรับเงิน-ฝากเงินขอตรวจเช็ค ซึ่งอาจก่อให้เกิดข้อบกพร่องในการปฏิบัติงาน เช่นฝากเงินเกิน-ขาด หรือสามารถกระทำการทุจริตได้ง่าย	สีเหลือง	-แต่งตั้งคณะกรรมการ รับเงิน-ส่งเงิน ตรวจสอบเงินและปฏิบัติหน้าที่อย่างเคร่งครัด -มีการตรวจสอบการรับเงินทุกสิ้นวันทำการโดยบุคคลที่ไม่ใช่เจ้าหน้าที่รับเงิน	
๒	เจ้าหน้าที่ด้านการเงินและเจ้าหน้าที่ด้านบัญชีเป็นบุคคลเดียวกัน	-เจ้าหน้าที่การเงินและเจ้าหน้าที่บัญชียังเป็นบุคคลคนเดียวในการปฏิบัติงานมีความเสี่ยงต่อการทุจริต	สีเหลือง	-มีการจัดทำบัญชีให้เป็นปัจจุบันตรวจสอบได้ -หน่วยงานมีการตรวจสอบจากหน่วยงานภายใน เช่น เจ้าหน้าที่ที่ตรวจสอบภายใน หน่วยงานภายนอก เช่น งานตรวจสอบการเงินและบัญชีของสำนักงานท้องถิ่นจังหวัดสกลนคร สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดสกลนคร	
๓	การจ่ายเงินไปยังชีพผู้สูงอายุ, ผู้พิการ และผู้ป่วยเอดส์	- ผู้รับเบี้ยยังชีพบางรายย้ายที่อยู่ภายนอกพื้นที่หรือเสียชีวิต เจ้าตัวหรือทายาทไม่รับแจ้งองค์การบริหารส่วนตำบลพึงระวัง อาจทำให้ได้รับเงินเบี้ยยังชีพซ้ำซ้อน	สีแดง	-ตรวจสอบรายชื่อผู้รับเบี้ยยังชีพที่เสียชีวิตหรือย้ายออกพื้นที่กับสำเนาทะเบียนอำเภอ พังโคน ก่อนจ่ายเงินเบี้ยยังชีพ และการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพให้ผู้รับเงินเบี้ยยังชีพโดยการโอนเงินเข้าบัญชีที่ดำเนินการโดยกรมบัญชีกลาง (e-payment)	

๓. สรุปผลการประเมิน

สำหรับการประเมินจากการตรวจสอบจากภายในหน่วยงาน มีกิจกรรมที่อาจเกิดความเสี่ยงการทุจริต มี ๓ เรื่อง ดังนี้

- ๑) การรับเงินรายได้เป็นเจ้าหน้าที่คนเดียวกัน ปฏิบัติหน้าที่ทั้งรับเงินและทำการฝากเงิน
ระดับความเสี่ยง สีเหลือง
- ๒) เจ้าหน้าที่ด้านการเงินและเจ้าหน้าที่ด้านบัญชีเป็นบุคคลเดียวกัน ระดับความเสี่ยง สีเหลือง
- ๓) การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ, ผู้พิการ และผู้ป่วยเอดส์ ระดับความเสี่ยง สีส้ม

งานตรวจสอบภายใน
โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๔๒๑ ๖๑๐๓๘